

Evaluatie Ondernemersfonds Delft

Stichting Ondernemersfonds Delft

Oktober 2017

STAD KRACHT

Evaluatie Ondernemersfonds Delft

Ondernemersfonds Delft
Oktober 2017

<u>Inhoud</u>	<u>Pagina</u>
1. Inleiding	5
2. Analyse	7
3. Consultatie	12
4. Conclusies en aanbevelingen	23
Bijlagen	32

Management Summary

Voorliggende rapportage evalueert het functioneren van het Ondernemersfonds Delft, in opdracht van de Stichting Ondernemersfonds Delft. Het Ondernemersfonds is in 2011 opgericht en heeft tot doel het economisch functioneren van de stad Delft te versterken en de samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, overheid en kennisinstellingen een impuls te geven. Ten behoeve van de evaluatie is een tweetal onderzoeksmethodieken toegepast, namelijk data-analyses en diepte-interviews met betrokkenen bij het Ondernemersfonds.

Met de conclusies die op basis van de analyses en interviews zijn getrokken, worden in deze evaluatie aanbevelingen geformuleerd.

Vooropgesteld worden binnen alle organisaties en geledingen en in alle gebieden in Delft het Ondernemersfonds gewaardeerd en de meerwaarde erkend. De beschikbare middelen worden voor een steeds groter deel ingezet binnen zowel de verschillende gebieden met trekkingsrechten, als ook voor stadsbrede projecten. Concreet betekent dit dat sinds de start in de opvolgende jaren een steeds groter deel van budgetten benut wordt. Over de periode 2015 en 2016 zelfs 104%. Dat betekent dat er meer wordt uitgegeven dan dat er per jaar binnenkomt. Echter, de reserve is gezond. De beschikbare reservemiddelen stammen vrijwel in zijn geheel uit de periode voor 2015. Daarnaast wordt er sinds enkele jaren gewerkt met stadsbrede middelen. Per gebied wordt daarvoor 5% gereserveerd.

De evaluatie toont aan dat het Ondernemersfonds inmiddels breed is geaccepteerd en niet meer is weg te denken uit de gebieden. Dat is een duidelijke verbetering ten opzichte van voorgaande evaluatie in 2013. De belangrijkste oorspronkelijke drijfveer voor Het Fonds was het tegengaan van het 'free-rider' gedrag. In die opzet is het Ondernemersfonds eigenlijk al bij oprichting geslaagd. De jaren daarna was het zaak echt draagvlak te ontwikkelen in de gebieden. Dat heeft tijd gekost maar daarin is Delft niet uniek. Het vraagt uithoudingsvermogen om bekendheid en procedures in te slijpen.

Verdere acceptatie, innovatie en professionalisering van proces, organisatie en inhoud van projecten van het Ondernemersfonds zijn daarbij de belangrijkste uitgangspunten. De stakeholders onderkennen dat het Ondernemersfonds nooit is uitontwikkeld. Ja, er zijn duidelijk stappen gezet maar op bepaalde fronten is de status quo ook nog broos. Concreet worden onder andere de volgende aanbevelingen geformuleerd om de 'volgende stap' gestalte te geven:

- Verder investeren in een gezamenlijke agenda Stadsbreed en gebiedsagenda's.
- Blijven investeren in communicatie van Ondernemersfonds en de verenigingen om de betrokkenheid te vergroten.
- Kom tot een herdefinitie van de rol van Stadsbreed en de Raad van Advies zodat de verschillen tussen beide organen sterker tot uitdrukking komt.

Met het respecteren van de conclusies en het werk maken van de aanbevelingen is de weg vrij voor de continuering van het Ondernemersfonds. De aard van de aanbevelingen, zoals investeringen in gebiedsagenda's, vraagt om een verlengingsperiode waaruit vertrouwen blijkt.

1. Inleiding

Aanleiding

Het Ondernemersfonds is niet meer weg te denken

In 2011 is het Ondernemersfonds Delft opgericht. Via een opslag op de OZB-aanslag komen er middelen beschikbaar om projecten van te financieren. Het Ondernemersfonds heeft tot doel het economisch functioneren van de stad Delft te versterken en de samenwerkingsverbanden tussen ondernemers, overheid en kennisinstellingen te versterken. Het Ondernemersfonds stimuleert en daagt het georganiseerde bedrijfsleven uit om projectaanvragen in te dienen die bijdragen aan de economische ontwikkeling van de stad.

De toegevoegde waarde van het Ondernemersfonds is groot. Dit bleek al uit de evaluatie uit 2013 en is in de recente evaluatie bevestigd en verder versterkt. Door het Ondernemersfonds komen projecten van de grond die bijdragen aan de ruimtelijke en economische vitaliteit van de gemeente en de afzonderlijke werkgebieden en zorgen voor nieuwe samenwerkingsverbanden.

Stappen gezet

Evaluëren betekent het terugkijken op resultaten en processen om op basis van de lessen tot aanbevelingen te komen. Op basis van de aanbevelingen in de evaluatie uit 2013 is eind 2013 het convenant Ondernemersfonds Delft ondertekend, met een looptijd van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2019.

Sinds 2014 hebben de trekkingsgerechtigde gebieden zich georganiseerd, is verder draagvlak opgebouwd en hebben de gebieden waar nog geen formele gebiedsstructuur aanwezig was een vereniging of stichting opgericht¹.

Daarnaast is met de oprichting van Stadsbreed een extra trekkingsgerechtigd gebied toegevoegd, van waaruit gemeentebrede projecten worden geïnitieerd, gefinancierd en uitgevoerd. Daarmee is een verbindend platform in het leven geroepen, van waaruit het belang van alle gebieden wordt gediend.

Daarmee heeft het Ondernemersfonds zich sinds de evaluatie 2013 verder ontwikkeld. Echter houdt het ontwikkelen en verder professionaliseren van de werkwijze, het stimuleren van activiteiten en projecten en het optimaliseren van de resultaten nooit op.

Onafhankelijke evaluatie

Tussen de Gemeente en het Ondernemersfonds is het voorgenoemde convenant getekend. Daarin is opgenomen om in 2017 de voortgang van het Ondernemersfonds te evalueren die wordt voorgelegd aan de ondernemersorganisaties en het college van burgemeester en wethouders. Op

¹ Uitzonderingen zijn het gebied DSM waar geen vereniging of stichting actief is en gebied 11, waar de Stichting Gebiedsfonds Delft Technology Park in oprichting is

basis van deze (voorliggende) evaluatie kunnen het beleid en de doelstellingen van het Ondernemersfonds eventueel worden bijgesteld.

Het bureau StadsKracht is vanwege de bekendheid met het principe van ondernemersfondsen en ruime ervaring met evaluaties en doorontwikkelingen elders, gevraagd het onderzoek uit te voeren en conclusies en aanbevelingen te formuleren.

Focus van deze evaluatie is het in beeld brengen van het functioneren van het Ondernemersfonds en het bieden van voorzetten voor verdere verbeteringen ervan. Daarnaast wordt aandacht geboden aan de rol van het Ondernemersfonds in relatie tot het versterken van het economisch beleid in de stad.

Aanpak en opzet rapport

In de afgelopen maanden is het Ondernemersfonds op een zo effectief en efficiënt mogelijke wijze geëvalueerd. Daarbij gebruikmakend van rapportages/evaluaties die reeds eerder hebben plaatsgevonden. Met betrekking tot de onderzoeksmethodiek heeft het accent gelegen op objectieve data-analyses en diepte-interviews. Kortom een combinatie van een kwantitatieve basis en een kwalitatieve diepgang met interviews.

In voorliggend rapport wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de analyses. Hoofdstuk 3 geeft een inzicht in de belangrijkste resultaten en aandachtspunten uit de interviews weer. In het afsluitende hoofdstuk 4 worden conclusies en aanbevelingen gepresenteerd.

2. Analyse basisgegevens

In dit hoofdstuk wordt op basis van data-analyses inzicht geboden in de beschikbare middelen en bestedingen van het Ondernemersfonds Delft over de periode 2014 tot heden. Doel van dit hoofdstuk is om tot een objectieve rechtvaardiging te komen van de informatie die in de diepte-interviews is opgehaald. Voor de jaren 2014, 2015 en 2016 is gebruik gemaakt van de jaarrekeningen van het Ondernemersfonds. De verdeling van het budget voor 2017 is rechtstreeks door het bestuur aangereikt.

Voor onderdelen is het inzicht geboden tot en met 31-12-2016, omdat nog geen uitspraken over het volledige kalenderjaar 2017 zijn te doen. Achtereenvolgens wordt in de volgende paragrafen ingegaan op de omvang en benutting van de trekkingsrechten en de bredere ontwikkeling van het Ondernemersfonds in Delft.

Samenvatting hoofdstuk

- Het Ondernemersfonds kent in 2017 een budget van ruim € 850.000 per jaar, dat wordt opgebouwd vanuit een bijdrage van € 43,50,- per € 100.000,- WOZ-waarde. Het budget kent een volledig lineaire opbouw welke op basis van vastgoedwaarde per object en gebied tot stand komt;
- De grondslag een opslagpercentage per € 100.000,- WOZ-waarde is algemeen geaccepteerd in Nederland en vormt een eerlijke verdeelsleutel, waarmee de verdeling per trekkingsgerechtigd gebied gerechtvaardigd wordt;
- De benutting van de budgetten als geheel en per trekkingsgerechtigde ontwikkelen zich, waarbij in 2014 en 2016 meer werd besteed dan de jaarlijkse trekkingsrechten. Dit geldt ook over de periode 2014 tot en met 2016, waarin de benutting 108% bedroeg. Dit was ook mogelijk gezien de behoorlijke reserve afkomstig uit de jaren daarvoor.
- De niet-benutte middelen hadden per 31-12-2016 een totale omvang van bijna € 675.000,- en dateren vrijwel volledig van de periode van voor 2014. De omvang van de niet-benutte middelen varieert per trekkingsgerechtigd gebied. Aangezien de middelen per gebied geormerkt zijn en blijven, kunnen de middelen op ieder moment (binnen drie jaar) ingezet worden en beslist het trekkingsgerechtigd gebied hier zelf over.
- Sinds 2015 is Stadsbreed in het leven geroepen en sinds 2016 is het gebied volledig operationeel met eigen trekkingsrechten. Hiervoor wordt 5% van de trekkingsrechten per gebied overgeheveld naar Stadsbreed. In 2016 was direct een sterke besteding van dit budget zichtbaar, waarmee gesteld kan worden dat aanvragers de weg weten te vinden naar het Stadsbrede budget.

Omvang en benutting trekkingsrechten

Omvang trekkingsrechten vergelijking

De trekkingsrechten per € 100.000,- WOZ-waarde worden per gemeente bepaald. De gemiddelde bijdrage in Delft bedraagt bijna € 45,-. Eigenaren dragen meer bij dan gebruikers, wat mede voortkomt uit de lange termijn belangen van eigenaren in de algemene WOZ-regeling. De bijdrage in Delft is al vanaf de start gebaseerd op een opslag van 8,22% op de OZB-belasting voor niet-woningen. De grondslag voor deze opslag bestaat uit het OZB-tarief voor niet-woningen van 0,29351% voor eigenaren en 0,23502% voor gebruikers. Ten opzichte van 2016 zijn de OZB-tarieven licht naar beneden bijgesteld, waarmee de bijdrage per € 100.000,- iets is gedaald. Tegelijk heeft de hoogte van de waarde van het totale vastgoed invloed op de totale bijdrage van eigenaren en gebruikers.

In Nederland zijn er ruim 20 OZB-fondsen. In vergelijking met andere gemeenten (van vergelijkbare omvang) in Nederland valt op te maken dat de bijdrage in Delft vergelijkbaar is met de gemeenten Groningen, Utrecht en Leeuwarden.

Tabel 1: vergelijking bijdrage per € 100.000,- WOZ-waarde

Gemeente	Eigenaar	Gebruikers	Totaal
Delft	€ 24,00	€ 19,50	€ 43,50
Arnhem	€ 8,00	€ 8,00	€ 16,00
Assen	€ 20,00	€ 16,00	€ 36,00
Groningen	€ 29,00	€ 23,50	€ 52,50
Leeuwarden	€ 23,00	€ 18,00	€ 41,00
Meppel	€ 17,50	€ 17,50	€ 35,00
Utrecht	€ 27,50	€ 22,50	€ 50,00

Ontwikkeling en verdeling trekkingsrechten Delft

In 2017 bedroegen de totale (voorwaardelijke) trekkingsrechten circa € 860.000,-. De trekkingsgerechtigde gebieden krijgen de inleg in het Ondernemersfonds terug, met als basis de totale WOZ-waarde van het aanwezige vastgoed (niet-woningen) in het gebied. In 2014 was het trekkingsrecht nog aanzienlijk kleiner dan in de jaren 2015 tot en met 2017. In de laatste jaren is het totale trekkingsrecht relatief constant. De afwijkingen komen voort uit de veranderingen in het aantal deelnemers (eigenaren en/ of gebruikers) en de variatie in WOZ-waarden van de objecten die in de gebieden zijn gelegen.

Tabel 2: ontwikkeling voorwaardelijke trekkingsrechten 2014 - 2017

Jaar	Totale trekkingsrechten
2014	€ 650.000
2015	€ 764.000
2016	€ 845.000
2017	€ 862.359

Binnen het Ondernemersfonds Delft is per 1 januari 2017 sprake van twaalf trekkingsgerechtigden. De werkgebieden Wippolder en Vrijenban hebben in 2016 besloten om hun activiteiten samen te voegen. De trekkingsrechten van beide werkgebieden zijn sinds 2017 samengevoegd.

De gebieden Binnenstad, Schieoevers en 11 (gebied 11) hebben de grootste budgetten qua trekkingsrechten, die gezamenlijk goed zijn voor 57% van het totale budget. Er is sprake van forse verschillen met de meeste van de overige gebieden. Zo heeft het budget van Voordijkshoorn een omvang van 5% van het budget dat jaarlijks voor Gebied 11 beschikbaar is. Hierbij dient nogmaals opgemerkt te worden dat de trekkingsrechten eerlijk worden verdeeld op basis van de WOZ-waarde in het gebied. En dat ieder gebied daarmee relatief evenveel profiteert van de opgebouwde rechten. Wel zorgen de verschillen in trekkingsrechten voor een sterke diversiteit in het aantal projecten en zeker de financiële omvang van de projecten die jaarlijks uitgevoerd kunnen worden.

Tabel 3: verdeling trekkingsrechten 2017

Gebieden	Recht	Percentage
1 Voordijkshoorn	€ 9.809	1%
2 DSM	€ 29.782	3%
3 Hof van Delft & Westerkwartier	€ 35.129	4%
5 Binnenstad	€ 168.931	20%
6 Vrijenban	€ 45.505	5%
7 Delftse Hout	€ 62.064	7%
8 Buitenhof	€ 57.750	7%
9 Voorhof	€ 50.590	6%
10 Schieoevers	€ 107.043	12%
11 Gebied 11	€ 214.023	25%
13 Tanthof	€ 38.233	4%
15 Stadsbreed	€ 43.500	5%
Totaal	€ 862.359	100%

Tussen 2014 en 2017 zijn de verhoudingen in de trekkingsrechten per gebied nauwelijks veranderd. Dat betekent dat de verhoudingen van de totale WOZ-waarde per gebied ongeveer gelijk zijn gebleven. Veranderingen kunnen optreden als gevolg van bijvoorbeeld waardedalingen van vastgoed, sloop van vastgoed en leegstand van vastgoed (waardoor er geen gebruikersdeel wordt geheven).

Toegekende aanvragen

In 2016 werd voor circa € 880.000,- aan aanvragen besteed. Daarmee werd met 104% een groter budget besteed dan er voor het betreffende jaar beschikbaar was. Feitelijk kan dus worden gesproken over het inlopen aan bestedingen omdat de eerste jaren budgetten niet volledig zijn uitgegeven. Vrijwel alle trekkingsgerechtigde gebieden hebben in de voorliggende jaren reserves opgebouwd.

In gebied 2 (DSM), 6 (Vrijenban), 9 (Voorhof) en 10 (Schieoevers) was het inlopen op de reserves relatief gezien het grootst. Gebied 7 (Delftse Hout) kende

met 35% een duidelijke onderbesteding, waarbij slechts een derde van het budget voor 2016 werd benut.

Tabel 4: budget en uitgaven in 2016

Gebieden	Recht	Uitgaven	Verschil	Procent
1 Voordijkshoorn	€ 8.660	€ 7.679	€ 981	89%
2 DSM	€ 23.543	€ 65.685	-€ 42.142	279%
3 Hof van Delft & Westerkwartier	€ 32.205	€ 33.039	-€ 834	103%
5 Binnenstad	€ 150.751	€ 175.892	-€ 25.141	117%
6 Vrijenban	€ 39.925	€ 55.629	-€ 15.704	139%
7 Delftse Hout	€ 55.354	€ 19.497	€ 35.857	35%
8 Buitenhof	€ 38.122	€ 40.508	-€ 2.386	106%
9 Voorhof	€ 49.420	€ 85.692	-€ 36.272	173%
10 Schieoevers	€ 96.285	€ 129.952	-€ 33.667	135%
11 Gebied 11	€ 190.659	€ 182.284	€ 8.375	96%
12 Wippolder	€ 3.667	€ 3.638	€ 29	99%
13 Tanthof	€ 35.409	€ 37.717	-€ 2.308	107%
15 Stadsbreed	€ 46.000	€ 44.831	€ 1.169	97%
Te verdelen	€ 75.000		€ 75.000	
Totaal	€ 845.000	€ 882.043	-€ 37.043	104%

Wanneer de bestedingen uit 2014 tot en met 2016 worden samengevoegd, dan wordt duidelijk dat ook over deze drie jaren samen sprake is van het inlopen van bestedingen, die met 104% gelijk is aan de situatie in 2016. De stand van de reserves (zie tabel 6) biedt voldoende ruimte om in bepaalde jaren wat meer uit te geven dan het trekkingsrecht groot is. In 2014 werd 120% van het budget benut en in 2015 91%.

Tabel 5: budget en uitgaven 2014 tot en met 2016

Gebieden	Recht	Uitgaven	Verschil	Procent
1 Voordijkshoorn	€ 23.799	€ 33.761	-€ 9.962	142%
2 DSM	€ 71.387	€ 65.685	€ 5.702	92%
3 Hof van Delft & Westerkwartier	€ 94.189	€ 82.811	€ 11.378	88%
5 Binnenstad	€ 453.831	€ 451.362	€ 2.469	99%
6 Vrijenban	€ 117.054	€ 108.393	€ 8.661	93%
7 Delftse Hout	€ 164.767	€ 157.733	€ 7.034	96%
8 Buitenhof	€ 115.350	€ 102.826	€ 12.524	89%
9 Voorhof	€ 147.570	€ 210.687	-€ 63.117	143%
10 Schieoevers	€ 283.890	€ 411.047	-€ 127.157	145%
11 Gebied 11	€ 549.852	€ 627.074	-€ 77.222	114%
12 Wippolder	€ 10.537	€ 14.406	-€ 3.869	137%
13 Tanthof	€ 105.774	€ 88.766	€ 17.008	84%
15 Stadsbreed	€ 46.000	€ 5.796	€ 40.204	13%
Te verdelen	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	0%
Totaal	€ 2.259.000	€ 2.360.348	-€ 101.348	104%

Niet-benutte middelen – stand reserves

De niet-benutte middelen worden per trekkingsgerechtigd gebied gereserveerd. Hoewel de bestedingen ten opzichte van de trekkingsrechten oplopen, is er per trekkingsgerechtigd gebied en voor het gehele Ondernemersfonds sprake van gezonde reserves. De totale omvang hiervan betreft bijna € 675.000,-. Ruim de helft van dit totale bedrag is aanwezig bij de gebieden 7, 11 en 15. In de gebieden 1 en 12 is de stand van de reserves negatief, waarbij echter geldt dat rekening is gehouden met de aanvulling van het budget per 01-01-2017. In algemene zin kan worden gesteld dat een deel van de reserves al zijn ingevuld voor concrete reserveringen voor projecten in het daaropvolgende jaar.

Tabel 6: opgebouwde reserves (per 31-12-2016)

Gebieden	Stand 31-12-2016	Procent
1 Voordijkshoorn	-€ 4.780	-1%
2 DSM	€ 23.677	4%
3 Hof van Delft & Westerkwartier	€ 14.434	2%
5 Binnenstad	€ 20.335	3%
6 Vrijenban	€ 16.058	2%
7 Delftse Hout	€ 101.941	15%
8 Buitenhof	€ 24.933	4%
9 Voorhof	€ 25.487	4%
10 Schieoevers	€ 27.049	4%
11 Gebied 11	€ 176.486	26%
12 Wippolder	-€ 4	0%
13 Tanthof	€ 35.871	5%
15 Stadsbreed	€ 135.740	20%
Te verdelen	€ 75.000	11%
Totaal	€ 672.227	100%

Type projecten

Middels de jaarverslagen van het Ondernemersfonds en de informatievoorziening op de website kan een goed beeld worden gevormd van de type bestedingen in de verschillende gebieden. Ondernemers in de gebieden gaan zelf over de bestedingen. Er zijn grote verschillen tussen de gebieden. Dat is enerzijds afhankelijk van de beschikbare middelen in de verschillende gebieden en daarnaast van het type ondernemerschap in de gebieden. In gebieden waar detailhandel en horeca dominant zijn, richten de bestedingen zich vaak op de aankleding van winkelcentra. Lees: sfeer verhogende maatregelen. Denk aan feestverlichting en 'hanging baskets'. Op bedrijventerreinen zijn er projecten om de beveiliging en bewegwijzering te verbeteren.

In vrijwel alle gebieden is ook aandacht voor de onderlinge saamhorigheid. Bijvoorbeeld via de organisatie van netwerkbijeenkomsten of bedrijfsbezoeken.

3. Consultatie

Introductie

Aanvullend aan de analyse van de prestaties in kwantitatieve termen zijn er individuele- en groepsgesprekken gevoerd met direct en indirect betrokkenen bij het Ondernemersfonds. Met deze personen is gesproken over de ervaringen met het Ondernemersfonds gedurende de afgelopen periode. De bevindingen ten aanzien van deze gesprekken worden in dit hoofdstuk (naar thema) gepresenteerd. Een lijst met gesprekspartners is opgenomen in de bijlagen bij deze rapportage.

In dit hoofdstuk worden de bevindingen uit de gesprekken, tezamen met de objectieve data-analyses weergegeven. Getracht is een objectieve afspiegeling van de data en meningen van betrokkenen bij het Ondernemersfonds te bieden. Waardeoordelen of doorvertaling van deze bevindingen naar conclusies of aanbeveling door het onderzoeksbureau zijn in dit hoofdstuk niet opgenomen. Deze volgen in hoofdstuk 4.

Algemeen

Het Ondernemersfonds heeft zich sterk ontwikkeld

Het algemene beeld is dat na ruim zes operationele jaren het Ondernemersfonds als stimulerend vehikel voor de economie van Delft niet meer is weg te denken. Dat blijkt uit de volgende opsomming.

- Sinds 2014 hebben alle gebieden aan draagvlak gewonnen, waarbij het aantal leden aanzienlijk is gegroeid. Tevens hebben alle gebieden zich officieel georganiseerd in een vereniging of stichting. In gebied 11 is de Stichting Delft Technology Park in oprichting.
- Het Ondernemersfonds heeft bijgedragen aan de cohesie en saamhorigheid tussen ondernemers in de gebieden. De periodieke nieuwbrieven (inclusief de verplichting daartoe vanuit het bestuur van het Ondernemersfonds) en ledenvergaderingen hebben nadrukkelijk bijgedragen aan de ontwikkeling van deze saamhorigheid. Ook Ondernemers uit verschillende sectoren en branches komen met elkaar in contact en profiteren hierdoor van elkaars netwerk.
- Dankzij het Ondernemersfonds wordt er gezamenlijke en collectief geïnvesteerd in de afzonderlijke gebieden. Veel projecten en activiteiten zouden zonder het Ondernemersfonds niet tot stand zijn gekomen.
- Het Ondernemersfonds heeft met een gezamenlijk jaarlijks budget van inmiddels ruim € 850.000 een forse slagkracht en de middelen worden (in zijn totaliteit en per gebied) steeds beter benut.
- Een toegevoegde waarde die veelvuldig wordt aangehaald, is het feit dat alle ondernemers en eigenaren bijdragen aan projecten en activiteiten die de economie een impuls dienen te geven. 'free-riders', zij die wel profiteren maar niet bijdragen, zijn verleden tijd.

In enkele gebieden, zoals de binnenstad, zijn de middelen uit het Ondernemersfonds niet toereikend. Dat dient te worden opgelost met bijvoorbeeld een aanvullende vrijwillige financiering van individuele

ondernemers. Dat draagvlak staat onder druk omdat ondernemers eenvoudig met de vinger naar het Ondernemersfonds wijzen als organisatie waar zij al aan bijdragen voor het collectief.

Draagvlak voor collectieve financiering

De werkgebieden zijn overtuigd van de stelling dat een collectieve financiering van ondernemers en eigenaren in projecten ter stimulans van de gebieden en de gezamenlijke economie in de stad niet meer is weg te denken. Samenwerking en gedeelde financiering zijn in de ogen van de vertegenwoordigers van ondernemers noodzakelijk om de prestaties in de gebieden en de bredere economie in Delft te versterken. Zeker in tijden waarin de lokale economie een steeds mondialer karakter krijgt, waardoor het voor regio's en gemeenten cruciaal is een onderscheidend profiel te hebben. Dat onderscheidende profiel kan zomaar beginnen bij een klein project.

Zoals ook in de eerdere evaluatie benoemd, blijft DSM een uniek gebied binnen het Ondernemersfonds, waarbij slechts één ondernemer trekkingsrecht heeft. Dit betreft een wens van DSM. De OZB-opslag van DSM wordt daarbij (behoudens de 5% die naar Stadsbreed vloeit) besteed in het eigen gebied. Hoewel dit voor betrokkenen –en zeker ook DSM zelf– een bijzondere situatie blijft, zijn alle partijen inmiddels gewend aan de situatie. Ook DSM zelf ziet de meerwaarde van het Ondernemersfonds in. Daarbij zit de meerwaarde vanuit DSM meer in het netwerk en contact met andere ondernemers, dan in het initiëren van projecten binnen het Ondernemersfonds/ eigen gebied.

Huidige methode kan rekenen op steun

Omtrent de financieringsmethode van het Ondernemersfonds, namelijk een opslag op de OZB voor niet-woningen, bestaat eensgezindheid. Uit de interviewronde komen enkel positieve geluiden. Als voordelen worden onder andere genoemd dat de kosten voor inning beperkt zijn, de methode rechtvaardig is in relatie tot ondernemers en eigenaren en eenvoudig is uit te leggen. Voor de werkgebieden is zekerheid ontstaan over de inkomsten met positieve energie als gevolg.

De gebiedsbesturen trekken de kar

In de praktijk blijken ondernemers elkaar door de komst van het Ondernemersfonds makkelijker te kunnen vinden. Er zijn op het niveau van de werkgebieden na de evaluatie in 2013 voortdurend initiatieven gelanceerd om individuele ondernemers en eigenaren frequenter te betrekken bij de verenigingsstructuur.

Kanttekening bij voorgaande constatering is dat de bedrijvenverenigingen moeite hebben om de meerderheid te activeren. Het is keer op keer dezelfde 'harde kern' die zich bereid toont inspanningen te leveren om gebieden te mobiliseren. Dat geldt in de meeste gebieden ook voor het initiëren en uitvoeren van projecten, die in het overgrote deel van de gevallen uit de pen van de bestuursleden van de gebieden komen.

Professionalisering van projecten

Na een periode van formalisering van de organisatiestructuren van de werkgebieden en het bouwen aan draagvlak en lidmaatschappen, is een periode aangebroken waarin professionalisering van projecten aan de orde is.

Hoewel de verschillen tussen gebieden groot zijn (zie hierna), is de algehele tendens dat de kwaliteit van projecten en meerwaarde voor de gebieden groeit. Daar waar gebieden eerder moeite hadden om überhaupt projecten te initiëren en uit te voeren, worden in de meeste werkgebieden de budgetten intensief benut, waarbij er regelmatig sprake is van het inlopen op de reserves. Dat heeft ertoe geleid dat de kwaliteit van projecten is toegenomen. Projecten die in eerdere jaren goedgekeurd zouden worden vanwege de beperkte aanwas, worden nu door de gebieden zelf afgewezen omdat ze niet aan de kwaliteitseisen en richtlijnen voldoen. Dit is een positieve ontwikkeling vanuit het perspectief van de meerwaarde die projecten voor de gebieden hebben.

Daarbij speelt ook mee dat steeds meer gebieden beschikken over een zogenaamde gebiedsagenda, waarin actieprogramma's en thema's en doelen zijn benoemd. Deze gebiedsagenda's zijn opgesteld door professionals. Ook dit wordt als een positieve ontwikkeling gezien. Kritische kanttekening die wordt gemaakt is dat leden in een gebied waarvan projecten worden afgewezen (door de gebieden), zich minder betrokken bij het gebied gaan voelen.

De verschillen tussen gebieden zijn groot

In de analyses uit het vorige hoofdstuk is duidelijk geworden dat de financiële verschillen tussen de gebieden groot zijn. De trekkingsrechten en besteedbare middelen liggen soms ver uit elkaar. Dit is een logisch gevolg van de gekozen indeling van gebieden bij de oprichting van het Ondernemersfonds.

Voor bepaalde gebieden met een beperkte omvang en budget is een klein aantal projecten mogelijk. Voor praktische en jaarlijks terugkerende projecten zoals 'hanging baskets' en feestverlichting is vrijwel het gehele jaarlijkse budget nodig. Andere grotere gebieden (zoals Schieoevers) kunnen een veel groter aantal en financieel omvangrijkere projecten initiëren en uitvoeren. Het verschil in professionalisering dat hier optreedt is groot. In de 'kleinere' gebieden is er simpelweg geen budget voor vernieuwing van projecten, hoewel dat soms wel wenselijk is. Dit zet druk op de ambitie van individuele ondernemers om nieuwe projecten op te zetten en kan daarmee leiden tot een vermindering van de betrokkenheid. Dit terwijl het de 'grotere' gebieden regelmatig moeite kost een (project)bestemming voor de budgetten te vinden, wat ten koste kan gaan van de professionaliteit.

Deze verschillen in verhoudingen tussen de gebieden leiden ertoe dat (vooral de kleinere) gebieden zeer zelfsturend zijn en beperkt met innovatie en gebiedsoverstijgende samenwerkingen bezig (kunnen) zijn. Ook de 5% financiering vanuit het eigen werkgebied naar Stadsbreed en de betrokkenheid in projecten voor dit gebied wordt daarbij bekeken. Per saldo wordt daar wel positief over geoordeeld.

Eigenheid binnen eenheid

De hiervoor benoemde verschillen tussen gebieden zorgen ervoor dat de werkgebieden vooral gericht zijn op het bereiken van optimale resultaten binnen de eigen gebieden, met de eigen trekkingsrechten en uitvoeringskracht die ze beschikbaar hebben. Dit bevestigen de gebieden zelf.

De eigenheid en zelfredzaamheid wordt door alle gebieden erg gewaardeerd en er is geen behoefte om hier verandering in aan te brengen. Dit betekent dat gebieden het niet wenselijk vinden om gericht op verdere samenvoegingen van gebieden te sturen en dit organisch te laten groeien. Daar waar mogelijkheden zich voordoen om nauwer samen te werken, en mogelijk zelfs gebieden samen te voegen, bestaat de uitdrukkelijke wens dat dit door de gebieden zelf wordt verkend en uitgevoerd. Daar zijn inmiddels ook meerdere voorbeelden van (Tanthof West en Oost, Vrijenban en Wippolder & Hof van Delft en Westerkwartier). Maar er wordt bijvoorbeeld ook meer en meer samengewerkt tussen Schieoevers en Stichting Gebiedsfonds Delft Technology Park (Gebied 11). Of DSM en Voordijkshoorn.

Overigens is het van belang op te merken dat dit organische groeimodel ook door de gemeente Delft volledig wordt ondersteund.

Het behoud van de eigenheid weegt daarbij dan ook zwaarder dan het oplossen van knelpunten die in het eigen gebied spelen, zoals:

- De kleine omvang van gebieden, waardoor de mogelijkheden om nieuwe, grotere of innovatievere projecten te initiëren beperkt zijn;
- De claim van jaarlijks terugkerende projecten die op het jaarbudget drukken, waardoor het initiëren van nieuwe projecten niet of nauwelijks mogelijk is.

In een aantal grotere gebieden speelt juist dat deze gebieden een volgende stap in de professionalisering willen maken, waarbij de bestuurders wensen in te zetten op innovatievere projecten. Bijvoorbeeld met meer cross-overs tussen gebieden/sectoren, meer innovatie, bredere samenwerkingsverbanden et cetera.

Daarbij is het besef nadrukkelijk aanwezig dat het Ondernemersfonds is opgericht om projecten van en voor ondernemers in Delft mogelijk te maken. Inzet op bijvoorbeeld meer beleidsmatige projecten (zoals bijdragen aan onderzoek) door de gebieden kan tot resultaat hebben dat de afstand tot de ondernemers toeneemt. Die projecten zijn immers fysiek minder zichtbaar. Wellicht kan het Ondernemersfonds dit op den duur aan maar zover is het nu nog niet vinden de gesprekspartners.

De gemene deler is dat de werkgebieden positief op de ontwikkeling in de afgelopen jaren terugkijken en met vertrouwen de toekomst tegemoet gaan. En dat de ontwikkeling in de tijd vanzelf zal leren hoe met de opgaven en uitdagingen om kan worden gegaan. Naast het samenvoegen van gebieden, geldt dit bijvoorbeeld ook voor meer ruimte voor aanvullende projecten, meer innovatie in projecten mogelijk maken en meer samen werken met eigen gebieden. De eigenheid is kortom essentieel.

Tekstbox 1: nog geen regeling voor terugkerende projecten

In de interviews is door de gebiedsbesturen veelvuldig benoemd dat het aantal projecten dat zich jaarlijks herhaalt in omvang toeneemt. In sommige gebieden met beperkte trekkingsrechten nemen de jaarlijkse projecten/ contracten meer dan 3/4^e van het jaarlijkse budget in. Maar ook in gebieden met ruimere trekkingsrechten, ligt het gevaar van routinematige herhaling van projecten op de loer. Betrokkenen beseffen dat er kansen worden gemist met deze situatie, waarin vernieuwing beperkt voorkomt.

Werkgebieden zien in dat het voor de eigen leden en het Ondernemersfonds in bredere zin een valkuil kan zijn om al deze projecten goed te blijven keuren, waardoor de toegevoegde waarde dan steeds minder wordt gezien en ondernemers deze zaken als vanzelfsprekend gaan beschouwen. Het Ondernemersfonds kan dan indutten.

Een regeling waarbij een maximum (in tijd dan wel percentage van het trekkingsrecht) wordt gesteld aan terugkerende projecten is voor betrokkenen op dit moment ongewenst. Het zorgen voor voldoende projecten, enthousiasmeren van initiatiefnemers en soms ook simpelweg de noodzaak om terugkerende projecten uit het Ondernemersfonds te financieren liggen hieraan ten grondslag. Het monitoren van de ontwikkeling van de terugkerende projecten en hier eventueel op termijn een regeling voor inrichten wordt wel als een punt van aandacht gezien door de gebiedsbesturen.

Tekstbox 2: meer innovatie in projecten is kwestie van tijd

In de interviews is aangegeven dat de projecten overwegend nog een praktisch, ruimtelijk-fysiek of evenementen karakter hebben. Er komen volgens de betrokkenen in de gebieden nauwelijks projecten van de grond die te maken hebben met een langetermijnvisie (waarvan het effect pas vanaf 3 jaar zichtbaar is). Het zijn vooral 'noodzakelijke' projecten zoals aankleding, verlichting, beveiliging, evenementen en marketing. Daarbij hoort ook een hogere mate van samenwerkingen tussen gebieden in projecten (los van de Stadsbrede initiatieven), sectorale en cross-sectorale samenwerkingen.

Evenals in de regeling voor terugkerende projecten zijn betrokkenen van mening dat deze trajecten zich in de loop van de tijd vanzelf ontwikkelen. Een voorbeeld van zo'n ontwikkeling die al is ingezet is 'Delft Verbindt', waarbij drie evenementen centraal en gezamenlijk worden georganiseerd, waar dit eerder los van elkaar gebeurde. Hiermee worden netwerken samengebracht en is het wachten tot hier ook innovatieve samenwerkingsprojecten uit voort komen.

Voor nu zijn betrokkenen tevreden met en koesteren ze de projecten die wel van de grond komen en wensen ze in te zetten op het in eigen tempo enthousiasmeren en innoveren, binnen het eigen werkgebied.

Stadsbreed als verbindende schakel

De kwantitatieve analyses in het voorgaande hoofdstuk hebben al voorzichtig duidelijk gemaakt dat de investeringen in gebiedsoverstijgende/ stadsbrede projecten toenemen. Ook in de consultatiefase is een trend waarneembaar dat het financieren van stadsbrede projecten aan populariteit wint. Voornamelijk het beperken van administratieve rompslomp (initiatiefnemers van stadsbrede

projecten gingen voorheen alle gebieden langs) en onduidelijkheid over bijdragen vanuit verschillende gebieden is hiermee tot een minimum beperkt.

De eerste ervaringen zijn daarmee positief. Maar er wordt over de brede linie duidelijk iets bijzonders verwacht van Stadsbreed; zowel in de projecten als in de rol van het 'platform' Stadsbreed. Het platform en de projecten zouden zich moeten richten op het verbinden van de werkgebieden en projecten initiëren die de gehele stad ten goede komen. Zowel fysiek-organisatorisch als op inhoud. Betrokkenen geven aan de strategische koers van Stadsbreed nog niet duidelijk genoeg te vinden maar zien dat er werk van wordt gemaakt.

Het afdragen van 5% van de trekkingsrechten per gebied is breed geaccepteerd en de potentiële meerwaarde wordt duidelijk gezien door de gebiedsbesturen. Hoewel enkele kleinere gebieden wel aangeven het budget te missen en voor eigen projecten ook uiterst goed gebruikt zou kunnen worden. Enkele grotere gebieden staan open om meer bij te dragen, als Stadsbreed zich verder bewezen heeft.

Ook de gemeente Delft is positief over de impulsen aan Stadsbreed. De gemeente ziet het contact tussen de gebieden daarvoor verbeteren en de stad begint de wegen richting Stadsbreed te kennen, wat leidt tot een efficiëncyslag.

Organisatiestructuur en taakstelling

Navolgend worden bevindingen geformuleerd rondom het besturen van het Ondernemersfonds: 'governance' (wijze van organiseren) en 'compliance' (relatie met wet- en regelgeving).

Besturen

Wanneer de rollen van het bestuur van Het Fonds en de besturen van de verenigingen ter sprake komen dan is er eensgezindheid en over de taakverdeling:

- Bestuur Ondernemersfonds: beheren inkomsten en uitgaven belastingmaatregelen. Zorgen voor heldere procedures en duidelijke communicatie.
- Besturen verenigingen: stimuleren, ophalen en toetsen van projecten van ondernemers

De betrokkenheid en tegelijkertijd inhoudelijk afstand van het bestuur van het Ondernemersfonds wordt gewaardeerd. De zuiverheid waarmee het bestuur zich richt op besturen wordt als zeer correct ervaren.

Enige zorgen zijn er over de doorstroming van de besturen van de werkgebieden. Zowel bij de besturen zelf, de gemeente als de brancheorganisaties. Er is sprake van een afvloeiingsregeling van besturen, maar in de praktijk blijven bestuurders vaak zitten bij gebrek aan nieuwe kandidaten. Dit kan de vernieuwing van het Ondernemersfonds en op termijn de gretigheid van bestuurders beperken.

Fondsmanager

De fondsmanager werkt in opdracht van het bestuur aan de bekendheid/zichtbaarheid van het Ondernemersfonds en faciliteert de bedrijvenverenigingen bij het ontwikkelen van projecten en het indienen van aanvragen. Unaniem tonen de gebieden veel waardering voor de rol van de fondsmanager, die aanjaagt, verbindt, monitort en toezicht houdt. De fondsmanager wordt daarmee gezien als een spin in het web, waarbij vooral meerwaarde wordt gemerkt door:

- De aanwezigheid bij vergaderingen van de verschillende gebieden;
- Het op orde hebben van de project- en financiële administratie;
- Het bieden van voorbeelden van projecten en uitwisselen van tips en trucs om projecten soepel te laten verlopen;
- Het verbinden van partijen binnen en tussen de gebieden;
- De toegankelijkheid en continue beschikbaarheid en bereikbaarheid om gebieden snel te helpen en van informatie te voorzien.

De keerzijde van het feit dat de huidige fondsmanager als onmisbaar wordt ervaren, betreft de signalering dat het wegvallen van de fondsmanager een aderlating voor het Ondernemersfonds betekent. En dat deze situatie het Ondernemersfonds kwetsbaar maakt.

Uitvoeringscapaciteit

Bij de start van het Ondernemersfonds is als uitgangspunt geformuleerd dat het aandeel overheadkosten (zowel binnen het bestuur van het Ondernemersfonds als in de gebieden) zo laag mogelijk diende te zijn om maximaal geld beschikbaar te houden voor de uitvoering van projecten. Reeds in de evaluatie in 2013 bleek dat dit uitgangspunt onhoudbaar is: wanneer projecten van de grond komen zijn er 'handjes' nodig om de projecten te begeleiden. Steeds meer werkgebieden huren adviseurs in voor één of meerdere dagen per week.

Het inhuren van capaciteit kan rekenen op grote steun, aangezien de inhuur haar waarde keer op keer bewijst. Projecten worden professionelere aangepakt en er ontstaan nieuwe ideeën voor projecten. Bovendien maakt 'personeel' inzet het mogelijk om te controleren op basis van prestaties en er blijft tijd over voor de gebiedsvertegenwoordigers/-besturen, waardoor zij zich meer kunnen focussen op draagvlakcreatie.

Ook wordt er door diverse belanghebbenden aangegeven dat extra betaalde capaciteit rond het bestuur van het Ondernemersfonds, bijvoorbeeld om extra werkzaamheden van de fondsmanager te betalen, van meerwaarde kan zijn. De twee dagen die de fondsmanager nu wordt betaald, betalen zich duidelijk terug. Om een aantal vervolgstappen in de verdere professionalisering centraal op te pakken, vindt het merendeel van de betrokkenen het geen probleem hier budget voor vrij te maken.

Op de vraag of het mogelijk moet worden om ook bestuursleden van het Ondernemersfonds en de werkgebieden te vergoeden voor hun diensten, wordt vooral afwijzend gereageerd. De huidige bestuurders beweren dat de afstand tot individuele ondernemers dan groeit, dat de scheiding tussen besturen en uitvoeren verwatert en dat bestuursfuncties om financiële redenen worden ingenomen, in plaats van primair het versterken van het Ondernemersfonds en

de werkgebieden. Ook wordt de onafhankelijkheid betwist bij het betalen van bestuurders. Ook voor de gemeente is dit een onwenselijke situatie.

Rol Raad van Advies en brancheorganisaties

Daar waar er in de vorige evaluatie nog overwegend positief werd gereageerd op de rol van de Raad van Advies, is dit beeld inmiddels wat gewijzigd. Er is zeker geen ontevredenheid over de Raad van Advies en de bijeenkomsten ervan worden als informatief ervaren. Maar er wordt een meer adviserende rol van de Raad van Advies verwacht. Meerdere gebiedsbesturen vergelijken de Raad van Advies met de bijeenkomsten van Stadsbreed en zien weinig verschil tussen de bijeenkomsten. Daarnaast wordt objectiviteit in de Raad van Advies gemist; alle deelnemers hebben een zeker belang in het Ondernemersfonds, wat meeweegt in de beslissingen die worden genomen of adviezen die worden gegeven.

De rol van brancheorganisaties MKB Delft en VNO-NCW binnen het Ondernemersfonds is voor de gebiedsbesturen en de organisaties zelf niet altijd helder. Door de brancheorganisaties wordt het overleg als waardevol ervaren, maar ook bij hen is rolduidelijkheid wenselijk.

Samenwerking gemeente – Ondernemersfonds

De gemeente Delft is beperkt betrokken bij het Ondernemersfonds Delft. Naast de inning van de OZB-bijdrage en verrekening naar de gebieden heeft de gemeente geen formele betrokkenheid. Wel is Beleidsadviseur Economische Zaken als ambtelijk vertegenwoordiger van de gemeente Delft bij de bijeenkomsten van het bestuur en de Raad van Advies aanwezig.

De gesprekspartners waarderen de duidelijke scheiding tussen het Ondernemersfonds en de gemeente Delft, vanuit de gedachte dat het Ondernemersfonds daarmee ook echt van, voor en door ondernemers is. De werkgebieden hebben vanuit het eigen netwerk voldoende mogelijkheden en ingangen om met de gemeente in gesprek te gaan, indien die wens er is. Ook de gemeente geeft aan dit een prettige rol te vinden en wenst dit voort te zetten in de toekomst.

Zij merken ook op dat het goed is dat er een overlegstructuur is ontstaan om ondernemersbelangen en overheidsbelangen te bespreken met elkaar. Dat gebeurt binnen het Platform Ondernemend Delft en het Platform Economisch Overleg.

De stakeholders hebben niet de indruk dat de gemeente Delft eigen activiteiten/projecten is gaan afbouwen na introductie van het Ondernemersfonds. Al is het zaak om daar wel alert op te blijven.

Wens tot cofinanciering

Uit alle gesprekken blijkt de nadrukkelijke wens tot cofinanciering van projecten door bijvoorbeeld de gemeente Delft. Men beseft dat dit de laatste jaren slechts beperkt mogelijk is geweest door de nijpende financiële situatie van de gemeente. Echter, nu de zon weer begint te schijnen, liggen er volop kansen om in gezamenlijkheid tot meer, betere en/of grotere projecten te komen.

Procedures/ 'Compliance'

Bij de verenigingen heerst tevredenheid over de procedurele gang van zaken als het gaat om aanvragen voor projecten. Met name de snelheid van de procedure wordt gewaardeerd.

Initiatieven worden voorgelegd bij het bestuur van het werkgebied waar de initiatiefnemer gevestigd is. Als het bestuur van het werkgebied het initiatief positief beoordeeld, wordt via het bestuur van het werkgebied een officiële aanvraag ingediend bij het Ondernemersfonds. In de bestuursvergadering beoordeelt het bestuur van het Ondernemersfonds vervolgens of de aanvraag voldoet aan de richtlijnen.

Deze procedure verloopt volgens betrokkenen efficiënt. De criteria en richtlijnen bij het aanvraagformulier hebben gezorgd voor meer duidelijkheid en consistentie bij het indienen van aanvragen. Diverse gebiedsbesturen zetten wel enige vraagtekens bij de objectiviteit en meetbaarheid van de criteria en richtlijnen van zowel het aanvraagformulier in het eigen gebied als de toetsing door het bestuur van het Ondernemersfonds. Hier zou volgens de betrokkenen nog een verbetering te maken zijn.

Bij het stemmen op de vergadering van Stadsbreed stelt een aantal betrokkenen uit de gebieden kanttekeningen. Dit betreffen:

- het feit dat toch een groot aantal projecten niet aan de gewenste meerderheid komt;
- te beperkte objectiviteit van de richtlijnen, maar er is besef dat hier nog aan wordt gewerkt en het een proces betreft in een opstartfase van Stadsbreed;
- enkele situaties waarin projecten "last-minute" worden ingebracht en waarbij niet de officiële procedure wordt gevolgd;
- de niet-gewogen verhouding van stemmen, waarbij ieder gebied één stem heeft, ongeacht de omvang van het gebied.

Diverse belanghebbenden vragen aandacht voor een verbetering en met name objectivering van de richtlijnen binnen de voorgenoemde procedure.

Optimalisering informatievoorziening

Belanghebbenden zijn te spreken over de informatievoorziening vanuit het Ondernemersfonds en de verbeteringen ten opzichte van de vorige evaluatie. Via de verbeterde website van het Ondernemersfonds en de verplichting tot het verzenden van nieuwsbrieven voor de gebieden is alle benodigde informatie te vinden en is er sprake van transparantie over de procedures. De gedeelde opinie is dat degenen die het Ondernemersfonds willen vinden, de informatie ook makkelijk kunnen vinden.

De eigen verantwoordelijkheid en vrijheid die de werkgebieden hebben, bieden daarnaast volop mogelijkheden om per gebied de gewenste wijze van informeren en communiceren te kiezen.

Tegelijk hebben betrokkenen de wens om een aantal bestaande en nieuwe leden te bereiken en daarmee het draagvlak voor lidmaatschap en initiëren van projecten te bereiken. Diverse werkgebieden hebben de afgelopen jaren via

intensieve informatie- en wervingsmethoden deze doelen nagestreefd. In aantal gebieden heeft dit duidelijke resultaten opgeleverd, terwijl in andere gebieden de respons tegen viel. Gezien de tijdsinvestering die hiermee gemoeid gaat, zien betrokkenen geen mogelijkheden en noodzaak dit verder te intensiveren. Betrokkenen verwachten dat met de verdere ontwikkeling van het Ondernemersfonds ook het draagvlak en de betrokkenheid zich verder ontwikkelen en geven geen prioriteit hier vanuit de werkgebieden meer inzet op te plegen.

Vanuit het bestuur van het Ondernemersfonds, dan wel de fondsmanager, zou ondersteuning om het bereik te vergroten teneinde nieuwe leden te werven en bestaande leden te activeren wel gewenst zijn voor enkele gebiedsbesturen.

Hoogte opslag

Ondernemers en vastgoedeigenaren van niet-woningen binnen de gemeente Delft betalen een jaarlijkse bijdrage van respectievelijk € 24,00 en € 19,50 per € 100.000,- OZB-waarde. Over de hoogte van de bijdrage heerst brede tevredenheid en betrokkenen willen hier dan ook niet aan tornen.

In de binnenstad wordt voorgesorteerd op een mogelijke toekomstige situatie waarbij het trekkingsrecht niet toereikend is om alle gewenste projecten uit te voeren. Omdat het (juridisch gezien) niet mogelijk is om gebiedsgericht te gaan differentiëren met tarieven is het binnen de methode OZB-opslag enkel mogelijk om het opslagpercentage voor de totale gemeente te verhogen. Hiervoor is geen steun bij de belanghebbenden en ook de binnenstad acht dit niet wenselijk. Wel wordt de optie opgehouden om (op termijn) de mogelijkheden om gebiedsgericht aanvullende middelen te generen te onderzoeken. Dit is bijvoorbeeld mogelijk via een Bedrijven InvesteringsZone (BIZ).

Toekomst

Bied continuïteit

Zoals ook eerder benoemd, is er eensgezindheid over de toegevoegde waarde van het Ondernemersfonds. Bij het bestuur van het Ondernemersfonds en bij de werkgebieden is er de behoefte om vanuit een meerjarige continuïteit verder te gaan. Hoewel enkele gebieden de voorkeur geven aan een verlenging van het Ondernemersfonds voor onbepaalde tijd, vinden zij het belangrijk om periodiek te blijven evalueren. Ook voor de gemeente is het blijven evalueren belangrijk. De evaluaties worden als waardevol beschouwd en bieden formele meetpunten om verbeteringen door te voeren, nieuwe afspraken toe te voegen of bestaande afspraken aan te passen, dan wel af te schaffen. Zonder evaluaties wordt gevreesd voor berusting en het ontbreken van een "stok achter de deur" om aanpassingen te doen. De meerderheid vindt een vierjaarlijkse evaluatie gepast.

Mogelijke samenvoegingen gebieden organisch laten groeien

In de afgelopen jaren is drie keer sprake geweest van een samenvoeging van gebieden, waardoor de omvang van deze gebieden en de trekkingsrechten (en daarmee financiële slagkracht) van deze werkgebieden is gegroeid.

Nog steeds is er sprake van grote verschillen tussen gebieden ten aanzien van het aantal deelnemers, OZB-aanslagen, geografische gebieden en financiële

slagkracht van gebieden. Ondanks dat dit de mogelijkheden voor de slagkracht en uitvoering van projecten in een aantal kleinere gebieden beperkt, zijn gebieden het er unaniem over eens dat samenwerkingen en samenvoegingen op een natuurlijke wijze dienen te ontstaan. De autonomie en eigenheid van gebieden staat voor de betrokkenen voorop en gebieden wensen zelf het voortouw te nemen en te beslissen om op termijn intensiever samen te gaan werken, dan wel zich samen te voegen.

4. Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Op basis van de gepresenteerde resultaten van de analyse en de gesprekken met de belanghebbenden zijn conclusies en aanbevelingen geformuleerd. Daarbij zijn de resultaten uit de vorige hoofdstukken door StadsKracht samengevat en door vertaald om aandachtspunten en verbeteringen in het Ondernemersfonds Delft aan te brengen. Daarbij is onder andere geput uit de ervaringen en best-practices met ondernemersfondsen in andere steden.

Brede steun voor volwassen Ondernemersfonds

Het Ondernemersfonds en de operationalisering via de OZB-opslag kunnen rekenen op een breed draagvlak. De trekkingsgerechtigden hebben zekerheid over inkomsten en financiering van projecten. De heffing en verdeling op geografische grond kan op steun rekenen en biedt duidelijkheid. Het grote aantal trekkingsgerechtigde gebieden zorgt wel voor aanzienlijke verschillen, waardoor gebieden sterk een eigen koers varen en een gevoel van eenheid op gemeentelijk niveau beperkt is.

Sinds de evaluatie van 2013 is het Ondernemersfonds volwassen geworden. Werkgebieden zijn georganiseerd en ledenaantallen zijn gestegen. Ook de omvang en professionaliteit van projecten is verbeterd en procedures zijn aangescherpt. Deze ontwikkelingen in een periode van vier jaar mogen een prestatie van formaat worden genoemd, ook in vergelijking met andere gemeenten in Nederland. De rol van de fondsmanager is hierin groot en wordt alom geroemd.

Zichtbaarheid en informatievoorziening zijn verbeterd

De zichtbaarheid kan altijd vergroot worden, maar dient ook in perspectief te worden geplaatst van de doelgroep en middelen. Met de verbetering van de website, duidelijkere procedures, nieuwsbrieven, vindbaarheid van informatie over projecten en aanvragen en meer aandacht voor de informatie per werkgebied is een duidelijke slag geslagen. Wanneer de inzet in Delft wordt afgezet tegen de inzet bij vergelijkbare fondsen in Nederland dan is de conclusie dat de inzet meer dan op orde is.

Partijen die het Ondernemersfonds moeten/willen vinden, kunnen het fonds ook makkelijk vinden. En voor hen is duidelijk op welke wijze projecten aangevraagd kunnen worden, bijeenkomsten kunnen worden bezocht en meer informatie kan worden vergaard. Extra middelen aan zichtbaarheid uitgeven gaat ten koste van de overige projecten. Daarmee kan geconcludeerd worden dat de huidige zichtbaarheid prima is. Wat niet wil zeggen dat de aandacht kan worden afgebouwd.

Verschillen tussen gebieden horen erbij

De trekkingsgerechtigde gebieden zijn divers qua omvang in aantallen deelnemers, samenstelling, geografische omvang, budgetten en professionaliteit. Deze verschillen komen logisch voort uit de gekozen gebiedsindeling bij de start

(en ontwikkeling van) het Ondernemersfonds en zijn te herleiden naar de natuurlijke diversiteit in de gebieden.

Hoewel deze verschillen ertoe leiden dat werkgebieden zich op een eigen wijze en in een eigen snelheid ontwikkelen, past dit bij het stadium van ontwikkeling van het Ondernemersfonds en vooral bij het DNA van het Ondernemersfonds in Delft. Organische groei is het uitgangspunt.

Werkgebieden onderkennen dit en hoewel de verschillen nog tot een beperkte synergie leiden, worden deze verschillen juist omarmd en bieden ze de gewenste vrijheid aan gebieden om zelf de ontwikkeling te sturen.

De kracht van het Ondernemersfonds Delft schuilt in de verschillen tussen de gebieden. In de komende jaren is het behouden van de vrijheid en zelfsturende doorontwikkeling van belang om het draagvlak bottom-up te laten groeien. Maar gebieden sluiten niet uit dat op den duur de aard van dit vraagstuk kan veranderen.

Natuurlijk is de aanpak in Delft ook vergeleken met de aanpak elders in Nederland. Bijvoorbeeld op het niveau van de projecten en het aantal trekkingsgerechtigde gebieden. Wanneer er een ontevredenheid zou zijn op een bepaald aspect, helpt het inzicht uit andere steden het functioneren in Delft te versterken. StadsKracht concludeert dat het in deze fase niet wenselijk is veel wijzigingen door te voeren in de systematiek, bijvoorbeeld ten aanzien van gedwongen vernieuwing en innovatie in projecten of samenwerking tussen/ samenvoeging van gebieden. Dit zal eerder ten koste van het draagvlak en daarmee de ontwikkeling van het Ondernemersfonds gaan, dan dat hier winst mee zal worden behaald. Geconcludeerd kan worden dat het Ondernemersfonds organisch dient te groeien, bijvoorbeeld ten aanzien van:

- Jaarlijks terugkerende projecten
- Innovatie van projecten
- Samenwerking met andere gebieden
- Samenvoegen van gebieden
- Re-alloceren van niet-benutte budgetten

Tekstbox: reserve budgetten blijven van werkgebied

In de evaluatie van 2013 werd geadviseerd om niet-benutte budgetten waar 3 jaar geen beroep op is gedaan over te hevelen naar het budget voor Stadsbrede initiatieven. Hier is vanuit de werkgebieden weerstand tegen met de stelling; "het is geld wat door het eigen gebied is opgebracht". In de praktijk wordt door het Ondernemersfonds het voorstel zoals in 2013 geopperd ook niet uitgevoerd. Voorgesteld wordt deze houding voorlopig te continueren. In de periode waarin het Ondernemersfonds zich bevindt is het verklaarbaar dat budgetten niet altijd worden benut. Tevens kan het een bewuste keuze van gebieden zijn om een aantal jaren te "sparen" voor een groter project. Ten slotte wordt tegemoet gekomen aan de wens van de werkgebieden en de rechtvaardigheid dat eigen middelen ook eigen middelen moeten blijven.

Geef wel handvatten en kaders om doorontwikkeling te faciliteren

Het bieden van vrijheden aan de werkgebieden om de eigen richting en snelheid van ontwikkelingen in het gebied en haar projecten te kiezen, wil niet zeggen dat

doorontwikkeling en professionalisering niet gestimuleerd hoeven te worden. Daar is bij diverse werkgebieden juist behoefte aan. Het faciliteren en stimuleren van vernieuwing zijn gewenst. Daarbij behouden de werkgebieden de vrijheid om keuzes te maken, maar wordt hen wel handvatten geboden om met thema's aan de slag te gaan, zoals:

- Stimuleren van vernieuwing in projecten
- Professionaliseren van de communicatie met (potentiële) leden
- Stimuleren van (nieuwe) partijen om aanvragen in te dienen
- Stimuleren van kennisuitwisseling tussen gebieden

In de aanbevelingen is een aantal van deze onderwerpen verder uitgewerkt.

Stadsbreed is het platform voor vormen van collectiviteitsgevoel

Tijdens de evaluatie in 2013 was er bij verschillende betrokkenen nog sprake van weerstand tegen het stimuleren van Stadsbrede initiatieven. Sinds de invoering van gebied 15 – Stadsbreed – in 2015 is de mening over de volle breedte echter bijgesteld. Betrokkenen zien de meerwaarde van Stadsbrede initiatieven in. In eerste aanleg zijn betrokkenen vooral tevreden met de verminderde administratieve lasten en aanvragen voor brede initiatieven die in ieder werkgebied afzonderlijk werden aangevraagd. Stadsbreed heeft ertoe geleid dat deze aanvragen worden gekanaliseerd en efficiënt en effectief worden afgehandeld.

Een kritische noot van met name de kleinere gebieden met een beperkter budget, luidt dat het afdragen van 5% van het trekkingsrecht aan Stadsbreed een beperking van de slagkracht in het eigen gebied betekent. In brede zin willen partijen vasthouden aan de afdracht van 5%. Op termijn kan bezien worden of dit percentage moet worden verhoogd en er eventueel een differentiatie tussen gebieden in het leven kan worden geroepen.

Naar de toekomst toe zien betrokkenen een belangrijke rol voor Stadsbreed weggelegd. Die rol moet zich vooral richten op het verbinden van de werkgebieden in Stadsbrede projecten, die verder gaan dan gezamenlijke evenementen. In dit kader wordt een gezamenlijke Stadsbrede agenda wenselijk geacht.

Eensgezindheid over toekomst

Alle betrokken partijen wensen het Ondernemersfonds voort te zetten. Er heerst een algemene tevredenheid over de ontwikkeling en huidige werking van het Ondernemersfonds. Met het inpassen van de voorgenoemde conclusies, wordt een langjarige verlenging breed gesteund. In de aanbevelingen (zie hierna) worden voorzetten gedaan hoe met de duur van verlenging kan worden omgegaan.

Aanbevelingen

Op basis van de gepresenteerde resultaten van de analyses en de gesprekken met de belanghebbenden zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd.

Het Ondernemersfonds continueren

Partijen zijn het unaniem erover eens dat het Ondernemersfonds gecontinueerd dient te worden. Deze mening onderschrijft StadsKracht en wordt als aanbeveling overgenomen. Het Ondernemersfonds heeft zich een duidelijke meerwaarde getoond en wordt langzaam onmisbaar als motor voor de Delftse economie.

Investeer in een gebiedsagenda's en een gezamenlijke agenda

Betrokkenen zien Stadsbreed als het aangewezen platform om de saamhorigheid tussen werkgebieden te vergroten. De eerste stappen die zijn gezet met Stadsbreed zorgen voor vertrouwen, maar wekken daarnaast ook verwachtingen om gezamenlijkheid uit te stralen in organisatie en projecten.

Aanbevolen wordt om een Stadsbrede agenda op te stellen die richting geeft aan het verbinden van de gebieden en het mogelijk maakt om projecten voor de stad op te zetten. Fysiek-organisatorisch kan het gaan om verbindende marketinginitiatieven, infrastructurele projecten en evenementen. Inhoudelijk kan het gaan om thema's en sectoren waar Delft in uit wil blinken; zoals techniek, kunst, toerisme et cetera.

Diverse werkgebieden beschikken al over een eigen gebiedsagenda. Dit is echter nog niet in alle werkgebieden het geval. De gebieden waar een dergelijke agenda wel aanwezig is, loven de meerwaarde ervan en zien dat door middel van de agenda meer en betere projecten tot stand komen. Het verdient dan ook aanbeveling dat de komende jaren voor ieder werkgebied tot een gebiedsagenda wordt gekomen. De gebiedsbesturen dienen in eerste instantie de verantwoordelijkheid te nemen om de gebiedsagenda's op te stellen, eventueel ondersteund met externe capaciteit.

Zowel de Stadsbrede als de gebiedsagenda's vragen na het opstellen van de eerste versie een periodieke bijstelling.

Blijvende aandacht voor PR & Marketing

Hoewel er slagen zijn gemaakt in de organisatie, draagvlak, ledenaantallen, informatie en zichtbaarheid van het Ondernemersfonds en de werkgebieden, is blijvende aandacht/ alertheid noodzakelijk. Vooral als het gaat om het vergroten van de opkomst op bijeenkomsten, het werven van meer leden en verhogen van een actieve bijdrage van leden om projecten in te dienen. Werkgebieden kiezen er voor de beperkte tijd in te zetten om de bestaande organisatie en bestaande projecten te optimaliseren. Daarmee is er onvoldoende tijd over om zich in te spannen om voorgenoemde aspecten in de werkgebieden te verbeteren.

Het wordt echter als belangrijke opgave gezien om hier tot betere resultaten te komen. Hier ligt vanuit het Ondernemersfonds een kans om de werkgebieden hierin te faciliteren. Vooral in de online communicatie en informatieverstrekking kan hier winst worden behaald. Bijvoorbeeld door het inrichten van Facebook-pagina's, WhatsApp groepen, Channels, mailinglijsten en Twitter-accounts per werkgebied.

Gelet op de beperkte tijd die er in de besturen van de werkgebieden is, gecombineerd met de beperkte kennis van online en social media, verdient het aanbeveling hier centraal ondersteuning in te bieden. Bijvoorbeeld door hier aanvullend op de werkzaamheden vanuit de Fondsmanager of een extern adviseur een halve dag per week betaalde uitvoeringskracht in te investeren.

Stadsbreed

Ieder gebied heeft in de huidige situatie één stem in Stadsbreed bij het beoordelen van Stadsbrede projecten. Dit wordt door grotere gebieden als onrechtvaardig beoordeeld, wat als Stadsbreed wordt onderkend. De grotere gebieden betalen in absolute zin fors meer dan de kleinere gebieden en zouden daarmee een groter stemrecht verdienen.

Geadviseerd wordt de stemverdeling desondanks ongewijzigd te laten omdat een evenredige verdeling de basis vormt van het Ondernemersfonds. De behoefte voor een aanpassing dient breed te worden gedragen en niet afkomstig te zijn van slechts enkele gebieden. Een opgelegde regel kan lijden tot een tweespalt tussen de verschillende werkgebieden.

Bestuurlijke legitimiteit: 'governance' & 'compliance'

De bestuurlijke legitimiteit wordt gevonden in de democratische waardering vanuit alle partijen die tijdens deze evaluatie gehoord zijn. De unanieme mening dat het Ondernemersfonds meerwaarde heeft en bijdraagt aan de economie van Delft, gecombineerd met de professionaliseringsslag in de organisatie en draagvlak van werkgebieden alsmede de betere benutting van middelen, biedt nadrukkelijk onderbouwing voor de bestuurlijke steun voor voorzetting van het Ondernemersfonds. Een aantal aanbevelingen wordt gedaan om volgende stappen te zetten.

Behoud de kracht en meerwaarde van de fondsmanager

De rol en meerwaarde van de huidige Fondsmanager zijn al meerdere keren belicht. Maar de afhankelijkheid en onmisbaarheid van de Fondsmanager worden daardoor groot. Het is niet te voorkomen dat personen die bovengemiddeld presteren steeds onmisbaarder worden. We adviseren dan ook de kracht en de meerwaarde van de fondsmanager te blijven benutten.

Tegelijk verdient het aanbeveling een protocol of werkboek op te stellen, waarin de taken en periodieke acties van de Fondsmanager worden beschreven. Waarmee een draaiboek beschikbaar komt dat benut kan worden indien de Fondsmanager (tijdelijk of definitief) wegvalt.

Objectiveren beoordelingscriteria gebieden

Er is sprake van enige kritiek op de beoordelingscriteria en richtlijnen waarop initiatieven worden getoetst. Met name de ruimte voor subjectiviteit in de beoordeling van de aanvragen en richtlijnen wordt als onduidelijk ervaren en bij afwijzing soms als onrechtvaardig. Hoewel de richtlijnen centraal zijn uitgewerkt en aangepast, werken gebieden met verschillende aanvraagformulieren.

Er worden twee verbeteringen geadviseerd.

1. Zorg dat alle werkgebieden met bij voorkeur met een gelijksoortig aanvraagformulier gaan werken;
2. Objectiveer de beoordelingscriteria en richtlijnen. Bijvoorbeeld door het aantal betrokken partijen in het gebied aan te geven, termijnen te handhaven voor het indienen van een aanvraag en het kwantificeren van de meerwaarde voor het gebied zelf en de afzonderlijke ondernemers. En voor Stadsbrede projecten een onderbouwing dat alle gebieden hier meerwaarde van ondervinden, dan wel welke gebieden er geen meerwaarde van ondervinden.

Duidelijkere scheiding Stadsbreed overleg en Raad van Advies

Het onderscheid tussen de bijeenkomsten van Stadsbreed en de Raad van Advies is voor vele betrokkenen onduidelijk. Het belangrijkste onderscheid ligt in het feit dat bij de Stadsbreed bijeenkomsten gestemd wordt over de Stadsbrede initiatieven en bij de bijeenkomsten van de Raad van Advies vooral informatie wordt uitgewisseld en de voortgang per gebied wordt besproken. Desondanks zijn de profielen tussen deze twee overlegorganen onvoldoende helder bij de betrokkenen en StadsKracht doet daarvoor onderstaande aanbeveling.

In de Raad van Advies wordt beperkt om daadwerkelijk formeel advies van de agendaleden gevraagd. Daarnaast hebben de leden van de Raad van Advies allemaal een functie in het bestuur van het Ondernemersfonds of in een werkgebied, dan wel een adviserende functie. Het ontbreken van een objectief adviesorgaan wordt als een gemis beschouwd door StadsKracht. We adviseren dan ook een objectieve Raad van Advies in te richten, die zich enkele (bijvoorbeeld twee) keren per jaar buigt over de stand van zaken van het Ondernemersfonds en gevraagde en ongevraagde adviezen geeft. Bijvoorbeeld over voorliggende evaluatie. Een mogelijk zou zijn om de vertegenwoordigers van MKB Delft en VNO-NCW in de Raad van Advies op te nemen, eventueel aangevuld met objectieve andere leden.

Voor het overleg van Stadsbreed zou daarnaast een bredere agenda gehanteerd kunnen worden. Het stemmen over de Stadsbrede initiatieven hoort absoluut thuis binnen deze overleg- en beslisstructuur. In een tweede deel van de agenda, of in een aantal aparte bijeenkomsten, kan daarnaast een informatief deel worden toegevoegd.

Hiermee wordt een duidelijkere scheiding tussen Stadsbreed en Raad van Advies bereikt, wordt het informatieve en gewaarde karakter van sprekers behouden en wordt een objectieve Raad van Advies die op enige afstand van het Ondernemersfonds staat in het leven geroepen.

Gebiedsgerichte uitdagingen

Vanwege een bepaalde specifieke situatie worden hier voor enkele gebieden specifieke aanbevelingen gedaan.

Binnenstad

In de binnenstad heeft de Stichting Bestuurlijk Overleg Binnenstad (BOB) momenteel trekkingsrecht. De afgelopen jaren zijn er op het terrein van samenwerking grote stappen gezet. Binnen de Stichting Centrummanagement

Delft (SCMD) is de samenwerking sterk verbeterd. De financiering van projecten blijft echter vaak een knelpunt. Onlangs is door StadsKracht de binnenstadsnota 'Vitaal en Gastvrij' geactualiseerd. Daarin is het advies geformuleerd om de rol van de SCMD te vergroten en te versterken. Binnen het BOB bestaat de wens om de samenwerking met SCMD verder aan te halen en gezamenlijk tot integrale projecten te komen waarbij de binnenstad centraal staat. Dat past perfect binnen de ambitie van het SCMD. Het SCMD dient zich te ontwikkelen tot een integrale uitvoeringsorganisatie van de binnenstad, namens de stakeholders die erin participeren. De stakeholders gaan over de verdeling van middelen, SCMD over de uitvoering. Door cofinanciering van middelen binnen SCMD kunnen er meer en betere projecten ontstaan. BOB heeft de ruimte nodig om dit organisatievraagstuk te kunnen vertalen in de praktijk. Gebeurt dit niet dan blijft het voor BOB bij feestverlichting en hanging baskets. Een volgende stap is noodzakelijk.

Wat betekent dit nu voor het Ondernemersfonds? Het advies is het trekkingsrecht te laten rusten bij BOB, als dé organisatie waarbinnen ondernemers in de binnenstad van Delft samenkomen. Natuurlijk kan BOB besluiten het trekkingsrecht in te zetten voor SCMD. Daarvoor dient dan wel draagvlak te zijn bij ondernemers. Dat toetst het bestuur van het Ondernemersfonds.

Stichting Gebiedsfonds Delft Technology Park

Het voormalige Gebied 11 heeft de laatste jaren flinke stappen gezet in de samenwerking. Op korte termijn is het van belang om een gezamenlijke agenda op te stellen met ambities, doelstellingen en projecten. Kaders zijn noodzakelijk. Zeker wanneer de relatie wordt gelegd met het bedrag in reserve. De stakeholders binnen de Stichting Gebiedsfonds Delft Technology Park staan welwillend tegenover een nauwere samenwerking met gebieden waar projecten wegens het geringe budget moeizaam van de grond komen. De bereidheid om verder te kijken dan de eigen postcode is er duidelijk. De aanbeveling luidt om – gefaciliteerd door de fondsmanager – een strategisch plan op te stellen met crossovers tussen de gebieden.

DSM

Alle gesprekspartners zijn eensgezind over het feit dat de procedures rondom de trekkingsgerechtigde DSM geen schoolvoorbeeld zijn voor de samenwerkingsgedachte binnen het Ondernemersfonds. Uitgangspunt van DSM is nog altijd onveranderd, namelijk dat de middelen terug moeten vloeien naar het gebied. Er is echter wel degelijk bereidheid om over de eigen grenzen heen te kijken. Een kans daarvoor is wellicht de professionalisering van de samenwerking binnen het Delft Technology Park. De aanbeveling is om de samenwerking ook de komende jaren te blijven onderzoeken. Bijvoorbeeld op het gebied van het huisvesten van start-ups en investeringen in onderwijs, huisvesting werknemers et cetera.

Geen wijzigingen heffingsgrondslag

De huidige heffingsgrondslag voldoet en partijen zijn eraan gewend. De grondslag is duidelijk en wordt als eerlijk ervaren. Aanbevolen wordt de heffingsgrondslag ongewijzigd te laten. Datzelfde geldt voor de tarifiering. De

bijdragen per € 100.000,- WOZ-waarde bevinden zich in Delft in vergelijking tot andere gemeenten in de subtop.

Om uitputting van middelen te voorkomen, of de wenselijkheid om naar een grotere omvang aan bestedingen toe te werken, dienen werkgebieden zelf actie te ondernemen. Bepaalde gebieden heffen al contributie bij leden. Dit kan door bestaande gebieden worden uitgebreid en door nieuwe gebieden worden overgenomen.

Ook kan naar alternatieve aanvullende financieringsconstructies worden gezocht. Zoals de reclamebelasting of BIZ. Aanbevolen wordt om gebieden hier vrij in te laten en dit naar eigen inzicht te besluiten. De ervaring in andere gemeenten waar dit onderwerp speelt, leert dat het verstandig is om in beginsel via vrijwillige bijdragen aanvullend budget te vergaren. Een nieuwe verplichting leidt tot overregulering en kan voor sommige ondernemers als een te grote financiële last worden ervaren.

Geen nieuwe regels t.a.v. reserves en innovatie programma

Bij vergelijkbare fondsen in Nederland zijn er door de lokale fondsbesturen regels opgenomen over de periode waarbinnen middelen in reserve moeten zijn uitgegeven of regels over het aandeel van de inkomsten dat moet worden uitgegeven aan nieuwe projecten. Dergelijke regels zijn in deze fase niet wenselijk voor het Ondernemersfonds Delft. Ze doen meer afbreuk aan het draagvlak dan de voordelen die ze teweegbrengen (meer bestedingen en nieuwe projecten). Indien het Ondernemersfonds zich de komende jaren op eenzelfde tempo ontwikkelt als de laatste jaren dan is er geloof dat deze zaken via een natuurlijke weg worden aangepakt. Bijvoorbeeld door het verdere investeren in gebiedsprogramma's. Dat hoort bij het verder volwassen worden van de samenwerking in de gebieden.

Positieve intenties t.a.v. samenvoegen gebieden

In de lopende convenantperiode zijn er enkele trekkingsrechtgebieden op een organische wijze samengevoegd. Dat leidt onder andere tot betere samenwerkingen, meer budget en meer projecten. Het samenvoegen van gebieden moet geen doel op zichzelf zijn maar de wens daartoe uit de gebieden dient wel positief te worden benaderd door het bestuur van het Ondernemersfonds bij toekomstige verzoeken. Het is allerzins denkbaar dat er nog een twee- of drietal van deze samenvoegingen ontstaat de komende jaren.

Ondernemersfonds onder voorwaarden verlengen voor onbepaalde tijd

Met het onderschrijven van meerwaarde van het Ondernemersfonds en de behoefte aan doorontwikkeling van het fonds en de projecten, wordt ook bedoeld op het verkrijgen van ruimte en zekerheid over een langere periode. Zodoende kunnen langlopende verplichtingen, contracten en projecten tot stand komen. Daar hoort ook een langere convenantperiode bij. Contracten van 4 jaar zijn over het algemeen wenselijk en gebruikelijk bij Ondernemersfondsen.

Aanbevolen wordt dan ook om de convenantperiode die nu eind 2019 afloopt te verlengen voor onbepaalde tijd waarbij er om de vier jaar een evaluatie

plaatsvindt. In het convenant kan wel een wederzijdse opzegtermijn worden ingebouwd voor excessieve situaties.

Evalueer periodiek, maar gericht

Het evalueren dient zich te richten op de prestaties en mogelijke verbeterpunten van het Ondernemersfonds. De volwassenheid, transparantie en intern en extern toezicht op het Ondernemersfonds leiden ertoe dat een vierjaarlijkse externe en objectieve evaluatie afdoende is. Met een vierjaarlijkse evaluatie wordt het aantal momenten beperkt, maar tegelijk is er hiermee een “stok achter de deur” om verbeteringen door te voeren. En om indien de situatie daarom vraagt het Ondernemersfonds af te bouwen of zelfs te stoppen.

Gecombineerd met de jaarlijkse stilzwijgende verlening met één jaar kunnen contracten op ieder gewenst moment voor vier jaren worden aangegaan. In een evaluatiejaar kunnen kan eventueel besloten worden om te stoppen en in de komende vier jaren af te bouwen. Daarmee kunnen bestaande contracten en projecten gerespecteerd worden.

Indien hier aanleiding voor ontstaat, via bijvoorbeeld de werkgebieden, kan tussentijds besloten worden een objectieve voortgangsrapportage gericht op specifieke thema's of projecten uit te voeren.

1. Bijlagen

Gesprekspartners

Fondsmanager	Marja Keizer
Bestuur Stichting Ondernemersfonds Delft	René Dings – voorzitter Rob van Pelt – penningmeester Matthijs Stoffer – bestuurslid Arjan Steendam – bestuurslid
Gebied 1 – Voordijkshoorn	Martin Panis Matthijs Stoffer
Gebied 2 – DSM	Bram Reijke
Gebied 3 – Hof van Delft & Westerkwartier	Els de la Parra – voorzitter
Gebied 5 – Binnenstad	David Lanssen – voorzitter Dirk Wijtman – secretaris Corine Meeder – penningmeester
Gebied 6 – Vrijenban / Wippolder	Manfred Bavelaar – voorzitter Jori Noordhoek – secretaris
Gebied 7 – Delftse Hout	Pim Meijkamp – penningmeester
Gebied 8 – Buitenhof	Jeroen de Bruin – voorzitter Jurgen van Dorp – secretaris Jan Zimmerman – penningmeester
Gebied 9 – Voorhof	Kees Romijn – voorzitter
Gebied 10 – Schieoevers	Nils Eekhout – voorzitter
Gebied 11	Jos de Mooij – voorzitter Anton Schalken – bestuurslid Marc Numann – bestuurslid Hans Ligtenberg – adviseur
Gebied 13 – Tanthof	Jacqueline Steeneveld – penningmeester
Gemeente Delft	Ferrie Förster – wethouder Herman Wensveen – adviseur ruimtelijke economie
Brancheorganisaties	Jeroen Heemskerk – MKB Delft Joris Kleijnveld – voorzitter VNO-NCW

STAD KRACHT
retail & gebiedsmanagement

Korvelseweg 98, 5025 JK Tilburg
+31 (0)6 23 43 84 15
stefan@stadskracht.nl
www.stadskracht.nl